

Király Levente

63PÁRD

Néha, miután felmostam a tornácon, lábnyomok jelentek meg. Nem a lépcsőtől az ajtó felé, hanem keresztbe, korláttól korlátig. Melegebb napokon – ez sokkal ritkábban fordult elő – a hajópadlón talpak párnymát vettem észre, de olyan gyorsan elillantak, hogy azt gondoltam, csak káprázik a szemem. A kutya egyszer sem ugatott, olyan pedig nincs, hogy ne ugasson, ha valaki élő erre jár.

„Megint itt vannak”, csak ennyit mondtam a telefonba. Sokáig nem tudtam, hallotta-e, vagy megszakadt a vonal, aztán hirtelen belekrákkogott a kagylóba, majd beszakadt a dobhártyám. Annyira jellemző! A szájába nyomja a telefont, és simán, gond nélkül ordítva beleköhög.

Hamar ideért, végig tövig nyomta a gázt, pedig már vagy százszor elkapták gyorsajtásért, valahogy mindig megúsza komolyabb büntetés nélkül. Persze a zsaruk sem szeretik, ha valaki belelát a fejükbe.

A piszkoszöld Camaro becsorgott a házig, és ahogy leállt a motor, ránk szakadt a kék ég. Megint jönnek az emlékek, nem akarom, de tehetetlen vagyok.

Bal kezemben nyalóka, piros korong egy hurkapálcán. Nem az íze miatt akartam annyira, ragacsosan édes, hanem mert összefesti a nyelvem. Nyújtogatom, a mézeskalács-szívek tükrében piroslik. A felnőtteknek csak a combjáig érek, óriási a kavalkád, mégis biztonságban vagyok bárhol, minden árus ismeri a családom.

„Szevasz, öcskös”, mondja, és magához ölel. Nem tudom, hogy csinálja, másfél fejjel magasabbra nőttem nála, kétszer olyan széles a vállam, mégis ő ölel magához. „Hogy a fenébe tudsz itt élni? Én megőrülnék, az biztos. Hoztam egy mosómedvét, neked.” Nevetek, azt hiszem, csak viccel, de nem, előkap egy macskaketrecet a hátsó ülésről, „a kutyád ki van kötve?”, kérdi, és meg sem várva a választ, kinyitja a ketrecajtót. A macskamedve már ugrik is, és teljes sebességgel elporzik észak felé. „Nincs”, válaszolom. Egy kicsit elgondolkodik. „Mi nincs?” „Hát kikötve”, mondom, és nagyot füttyentek a kutyának, aki kissé csalódott képpel üget vissza, szívesen széttépte volna a rakkunt cafatokra. „Majd visszajön”, mondja, és elindul befelé a házba.

Mindig ezt csinálja: hoz egy teljesen haszontalan ajándékot (szamovárt, aszalógépet, mélytengeri bóját, de voltam már büszke tulajdonosa,

igaz, csak másodpercekre arapapagájnak, foltos kajmánnak, és íme, mosómedvének is), aztán egy szempillantás alatt átváltozik házigazdává. Ha egyszer, persze tévedésből, meghívnák a Buckingham-palotába, simán levitetné a szemetet a trónörökössel, QE2 pedig kapna egy helyre, szegecses bőrdzsekit, vagy, jobb esetben, egy foltos petymeget. Honnan szedi ezeket az állatokat? Mintha lenne egy bűvészcilindere.

Odabent máris pisszen a sörösdoboz, ráveti magát a kanapéra, pont oda, ahol a legkényelmesebb, ahol én szoktam heverészni. „Valami normális kajád van?”, kérdi, és máris pörgetni kezdi a magazinjaimat. „Bármilyen jó lesz, csak sok legyen”, mondja nevetgélve. „Érezd magad otthon, ne zavartasd magad”, morgom, de mire a mondat végére érek, már látom, hogy lebicaklik a feje. Bárhol, bármikor el tud aludni, és ez nem kritika a részéről: viharba került repülőn, rockfesztivál nagy-színpadának tövében, ordító csecsemővel a hasán, úgy, hogy nem ivott, nem szívott, nem lőtte be magát. Egy-másfél óra, amíg magához tér, addig összeütök valamit, mégiscsak négy megyén száguldott keresztül a kedvemért. Azt mondta, szerinte is valami komoly dologról lehet szó. Amíg felébred, legalább alaposan átrágom magam a múlton. De akárhogy erőltetem az agyam, nem jön elő egyetlen újabb pillanat sem, csak az a három, ami mindig. A nyalókás, a lábtörős és a tigrises. Semmi új, egy ócska cafat, annyi se.

Régebben órákig bírta a felhőket nézni. Ilyenkor nem rágcsált semmit, legföljebb dúdolt vagy fütyörészett. Persze ezt a bámészkodást furcsának találták az emberek, és azt is, hogy ha nem a mezőn heverészett, akkor meg mindig volt a szájában valami: gyufaszál, fogpiszkáló, cigi, rágó, kenyérhéj. Ezt még elviselték volna, de a felhőrajongás nem fért bele. Az magas volt nekik. Asszonyt, gyereket verni, kocsival árokba borulni, kocsmában óbégatni, az összes pénzt elgépezni, tévét bámulni, azt lehetett, az rendben volt. De Piszka – mert gyerekként eleinte csak fogpiszkálókat rágcsált, ezért így nevezte el az egyik tanár – senkivel nem törődött. Ha kedve támadt, ő is kurjongatott a kocsmában, megfaggatta a pénznyelőket, vagyis nem volt egészen bolond, de valahogy mégsem lehetett megbízni benne, habókosnak, idegennek számított. Egyszer eltűnt egy évre, és mikor hazajött, mintha mi sem történt volna, beállt ő is a játszók közé, s két gurítás között, miután századszor kérdezték meg tőle, hogy hol volt, merre járt, melyik börtönben ült, csak úgy, foghegyről odavetette: „Elvégeztem a főiskolát.” Marok épp gurított, ott voltam én is, láttam, erre a mondatra azonnal a vályúba küldte a golyót. Aztán emlékszem, hogy egy majálison minden

gyereket befizetett a körhintára, kicsiket, nagyokat. Mindenkit, aki alacsonyabb volt nála, s még nem pelyhedzett a bajusza. Az apróbbak tapsikoltak örömben, a nagyok vihorásztak, ő meg lentről vezényelt, mint egy tébolyult karmester – fentről láttam, én is ott pörögtem az egyik székben.

Amikor felvágom a hagymát, arra gondolok, hogy ez csak biológia, kémia, vagy mi; aztán arra, hogy azért jó ez a lila gumó, hogy a hozzám hasonlók legálisan sírhassanak. Nem szégyellem, vagy ilyesmi, egyszerűen csak nem megy magától, kell egy kis segítség. Mintha befagyott volna a könnycsatornám még gyerekkoromban. Most is alig csordogál valami. Elképzelem, milyen sanyarú életem volt, de mégsem tudok szomorú lenni. Nem is volt sanyarú az életem, ezt nem árt tudni. Beteszek egy cédét, alig cincog a zene, bár, ugye, akár bömbölhetne is, mégis jólesik hallgatni közben a szuszogást és az apró horkantásokat. Amikor a paprikát rászórom a hagymára, hirtelen bevillan egy emlék. Apró töredék, inkább csak egy hangulat, de utána máris újabbak és újabbak villannak fel, kontrollálhatatlanul, több száz vagy ezer. Mire a víz, krumpli és babérlevél a fazékba kerül, már túltettem magam a sokkon, hogy semmit sem fogok tudni felidézni abból az emlékfolyamból, amely az előbb elsodort. Mintha elhúzott volna előttem egy degeszre tömött gyorsvonat, és megpróbálnék emlékezni az összes utas arcára. Pedig ott volt, láttam, valami nagyon fontos, ez egészen biztos!

Nézem, combmagasságból, ahogyan a vevőket fűzi, most beugrott ez is. Vagy ezerszer láttam így, mindig szájatva figyeltem. Tudtam, meg kell jegyeznem, mert lehet, hogy ebből fogok élni én is. Nem így lett, de ezt akkor el sem tudtam volna képzelni. Olyan akartam lenni, mint ő.

A nőekkel mindig csodát tett. Ahogyan kiénekelte a tárcájukból a pénzt! Rájuk adta az összes ruhát, megforgatta benne őket, mintha keringőzne – néha tangózni is merészelt –, fölaggatta a bizsukat, szállt a púder, s közben a táskába vándorolt a varrókészet, díszszalag, parfüm, hamisgyöngy és az összes létező vacakság, ami egy petádot sem ért. Úgy udvarolt, szépségkirálynőnek és bányarémeknek ugyanazzal a hévvel, hogy izzott, bugyborékolva forrt köztük a levegő. Lehetett épp borostás, loncsos hajú, akár még részeg is, senki nem menekülhetett előle – igaz, nem is akartak menekülni. És mikor már az utolsó bankó is átvándorolt hozzá, egyszerre csak, mintegy varázslásra átváltozott – nekem úgy tűnt, azért, mert elszégyellte magát – viháncoló bonvivánból méltóságteljes guruvá. Elkomorult a tekintete, megfogta a felajzott, remegő asszonyok kezét, mélyen a szemükbe né-

zett, mintha fullánkot készülné döfni szembogarukba, és azt mondta: „drága asszonyom, látom az álmait. Itt vannak előttem, látom őket.” A kézenfogottak erre még inkább olvadozni kezdtek, azt hitték, tovább tart ez a fantasztikus, szemérmetlen és tüzesen izzó előjáték, most ér el a csúcspontjához, hamarosan címek, telefonszámok, hotelszobaszámok íratnak fel kani betűkkel cetlire, rúzzsal szalvétára, de soha nem ez következett. Ő tényleg látta az álmokat, és rögtön el is suttogott néhányat a vevők fülébe. Ettől persze mind halálra rémültek, összerendeztek a félelemtől, hiszen ki szereti, ha a fejében turkálnak? Aztán persze gyorsan megnyugtatta őket, hogy ne féljenek, nem Simon mágus ő, nem is vándor varázsló, hanem csak egy híres piacos cigány dédunokája, csak néhány álmod, szinte csak álmocskákat lát, semmi mást. Semmi szégyentelenséget, paráznaságot, eltemetett titkot, azokhoz ő, hála a Jézus Krisztusnak, nem férhet hozzá, na még csak az kéne! „Ne tessék megijedni, az álom is csak gyógyszer, olyan, mint a martilapu vagy az aszpirin, csak tudni kell használni”, aztán elsorolta, mi fáj a férjnek, mit akar a nagyobbik gyerek, mit szeretne a kisebbik lányunka, csalfa-e, jár-e máshoz is a szerető, hogyan engesztelhető az anyós, miért jár vissza az apa vagy anya kóbor lelke, végül keresztet vetett, s kezét csókolt a könnyező nőknek. Sokan kérlelték, meséljen még erről vagy arról, hadd beszéljenek a halottaikkal, de ő csak ingatta a fejét: „csókolom, nekünk igazán dolgunk csak az élőkkel van, s nem is vagyok én okleveles látó, csak hébe-hóba pillantgatok be az álmok fátyla mögé. Ha túl sokat motoszkálnék arrafelé, belém karmolna az ördög”, s ilyenkor mindig vakkantott egyet, mintha bele akarna harapni az omló húsú karba vagy orcába, s a kuncsaft összerándult, megijedt, de a következő pillanatban már tele szívvel kacagott. Nagybátyám végül adott egy ajándék gyertyát, „ezt tessék meggyújtani otthon, s tessék egy igazat imádkozni előtte, hogy minden árva boldog mosollyal az arcán aludjon el a világban.”

Ezt mondta, ő, akinek vagy tucat gyereke volt, s egyikre sem vigyázott soha, egyiket sem nevelte föl, a nagyobbik felének még a nevét se tudta. A nők szentnek tartották, igaz, kicsit bohókásnak, de mégiscsak szentnek, pedig minden, amit rájuk szózott, napok múlva tönkrement – mégsem jöttek vissza soha reklamálni. A férfiaknak rendes árut adott, nekik nem jósolt soha – senki nem panaszkodott nála, virágozott az üzlet.

Százsor elhatároltam, a fejére olvasom, hogy micsoda kókler, becsapja a nőket, kivétel nélkül, de már az első kopogós mondataim után

felnevetett. „Nekik nem a ruha kell, nem az ékszer kell, öcskös, hanem a lelkük szomjazik a szépre és a jóra. A férfinak az kell, hogy megteremthesse az otthont, a biztonságot, így bizonyítja, hogy szereti a másikat, szereti a családját. És ehhez szerszámokra, meg mindenféle ketyerére van szüksége. Ezt meg is kapja nálam, pont annyiért, mint máshol. De az asszonyoknak nem ez kell. A ruha, a bizsu, a sok kenecfice, az mind csak cicoma. Neki az kell, hogy tetszen a férfinak, de tudja, szíve mélyén tudja, hogy nem a csillogás kell a férjnek, a gyerekeknek, mert az csak a látszat, a habos felszín, hanem a saját legbelső titkát kell megismernie, hogy jól szerethesse őket. És csak akkor tud jól szeretni, ha ismeri önmagát. Akkor kivirágzik, mint a rózsza, s magától lesz szép, nem ettől a sok piperétől, ezt jól jegyezd meg. Ők ezt kapják tőlem. A férfiak nekem rontanának, agyonszurkálnának, ha belenéznek a fejükbe. De a nők megbocsátják, sőt, ezért járnak hozzám, öcskös!” Alighanem igazat beszélt, hiszen azóta már több házat is felépített, de még többnek mulatta el az árát.

Akartam én haragudni rá, de sehogy sem sikerült. Hiszen a gyerekek is folyton körbeugrálták, fürtökben lógtak rajta, mint a kismadarak Szent Ferencen. Nekik is álmokat magyarázott, a fülükbe súgta, hogy ne bántsák azt a szegény Cirmit, hogy ne féljenek a Sibula Kokótól, és hogy a Mikulás igenis létezik, ő például tegnap találkozott vele, nagyon készül a jó öreg a szánhintőjával a nagy napra, ott toporognak a rénszarvasok is, nézzétek csak.

Elzárom a gázt, elkészült a kedvence, boldog lesz, ha felkel.

Kint, az árnyékban, látom, a kutya hever, és – megtorpanok egy pillanatra, úgy ledöbbsz a látvány – a mosómedve hever rajta keresztben. Nahát, ez az első ajándék, amelyik megmarad. Aztán újra visszatér a kínzó kérdés, a gyomrom görcsbe rándul: az álmom a lábnyomokkal. Minden álmom meg tudom fejteni, de ezzel az eggyel nem boldogulok sehogy sem. Ő biztosan tudja, mi a megoldás. Ezért hívtam ide.

Mindjárt felébred, látom, ahogy mocorog. Addig vágok pár szelet kenyeret. A harmadiknál megszalad a kés, belevágok a bal mutatóujjamba. Rég nem kóstoltam a saját vérem. Sós lesz vagy édes? Lenyalom, mint egy ragadozó. Egész pontosan, mint egy gepárd. És ekkor eszembe jut az emlékkép, ami összeköti a visszatérő, megfejtetlen álmot a valósággal, a sebbel, a csöpögő vérrel, a ragadozókkal.

Futóversenyt rendezünk a szomszéd fiúval, ő az első barátom. Sőt, akkor inkább úgy éreztem, hogy a testvérem. Öcsém vagy bátyám? Alighanem ez volt a kérdés. El kellett dönteni, melyikünk a gyorsabb.

Végigsprinteltünk a kerítés mellett. Fél vagy talán egy méterrel, de én győztem, boldog voltam, mint egy hadvezér. Felvettem hát a gepárd nevet, mert azt már tudtam, hogy az a leggyorsabb állat. Meg is tanultam leírni, valahogy így: 63PÁRD. Attól fogva imádtam ezt az állatot, kecses alakját, apró pöttyeit, kerek macskafejét, fekete, vastag könnycsatorna-vonalát, amitől mindig olyan szomorkás a képe. Ha kérdezték, miért szeretem annyira, hűledezve mondtam: „hát, mert az a leggyorsabb állat a világon, ezt sem tudtad?”

De most, életemben először, rájövök, hogy mindig is figyelmen kívül hagytam, hogy a gepárd nemcsak a leggyorsabb szárazföldi állat, hanem magányos, a kicsinyeinek csak negyede-ötöde éli meg a felnőttkort, az oroszlán, a leopárd elveszi tőle a zsákmányát, ráadásul hamar kifárad az üldözésben. Kiválósága csak és kizárólag rövidtávon érvényesül. A legnehezebb sorsú nagyragadozó a savannán. Rajongásom ezzel soha nem számolt, csak a szépségét, kecsességét, gyorsaságát néztem, mikor totemállatot választottam magamnak. Vak voltam idáig, hiába felnőtt, vak, mint az egyhetes kismacska. Most nyílt ki a szemem.

A gyorsan eltűnő lábnyomok a verandán az én lépteim. Minden, amit teszek, minden nyom, amit hagyok, elillan egy szempillantás alatt. Azt sem fogják tudni, hogy a világon voltam. Ha akarok változtatni ezen, épp itt az ideje. Most már csak azt kell kitalálnom, akarok-e.

Hévíz, 2015/1.